

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броја.—
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четврт год. 1 ф. а. вр.

БРОЈ 48. У Новоме Саду, 28 Децембра. 1860. Год. III.

ПОЗЫВЪ НА ПРЕДПЛАТУ

ШКОЛСКОГЪ ЛИСТА

за 1861. годину.

За овимъ 48. броемъ слѣдоваће јошъ насловъ и садржай, па онда се свршује четврта и пъследна Четврт Школск. Листа за 1860. г. а трећа година одъ његовогъ постанка.

Когодь дакле овай за младежъ нашу користный Листъ за слѣдуюћу 1861. год. имати жели, нека се изволи съ предплатомъ што пре пријавити. Листъ ће излазити четири пута у месецу, а цена му е како и досадъ, т. е. за целу годину 4 фор. на пољ године 2 фор. а на три месеца 1 фор. аустр. вредн. — Такође све одъ почетка до данасъ изишавше броеве за све три године везане или невезане ко жели имати, може ихъ добыти.

За примѣръ и похвалу наводимо овде, да у Сл. Шайкашкомъ батальону осимъ по юнихъ лица свака общтина држи овай Листъ за свою школу и децу. А за цело све наше общтине по свомъ родолюбију ради бы и више а не само 4 фор. на годину за любавь свое децице на ову цѣль жертвовале, али може быти многе и незнају да овай Листъ суштествује, а ненаће се нико у месту, који бы общтинскимъ поглаварима важност и користь овога Листа доказао: зато сви пріятельи школа и младежки учтиво се умолявају, да

бы се потрудили што више овай Листъ по община-
www.unma.нашимъ распространити.

Укупно училиво опоминѣмо, да свакій кои јошъ
штогодъ за овай Листъ дугује, нека се постара што
пре дугъ послати, јеръ ако се вересіја не скуни, онда
овай Листъ велику штету трпи.

Уредништво Шк. Листа.

Св. Игнатій Богоносацъ.

Св. Игнатій био је ученикъ апостолскій, а понадъ ученикъ св. Јоанна Богослова. По древномъ преданію био је Игнатій оно дете, кое је Іисусъ узео на руке, кадъ је апостолима рекао: „Ако се не обратите, и небудете као деца, неможете ући у царство небесно.“ Богоносацъ назива се онъ како зато што га је синъ Божіјі Іисусъ Христосъ на рукама носио, тако и збогъ тога, што је онъ целога живота свогъ у срдцу и у устима својима Бога носио, и научу Божјю слободно исповедао предъ народима и предъ самимъ земальскимъ царемъ. Одъ самихъ апостола постављенъ је био о Игнатіју за Епископа Антиохиске цркве, којом је около четрдесетъ година мудро и савестно управљао. Благіј Богъ способио га је те велике милости, да је једанпут у духу сматрати могао зборове Ањела, који на две стране поделјни певаху свечану песму у славу свете и живоначалне Троице. Услѣдъ тога завео је Игнатіју у својој престолној цркви обичај да се песме црквене и псалми у две певнице поју, и да певци у цркви једанъ према другоме стоји и у два збора поделјни Бога славе. Овай обичај примљенъ је после у све цркве, и држи се и данасъ кодъ свије православнихъ христијана.

Кадъ је царь Римскій Домитіанъ подагао њо люто гоненіје противу христијана, тада је Игнатіју свог

духовно стадо у вери крепio молитвама, постомъ, и саветима, и гонение ово прошло је по нѣга и нѣгово стадо безъ свакога вреда. Игнатij радовао се што народъ нѣговъ ће много страдао, и што је постојанъ остао у вери Христовој у то бурно време, али је по тайно у срдцу жалio, што га ће Богъ сподобио да свою живу веру и свою пламену любавъ к' Спаситељу смрћу својомъ потврди. Жеља принети себе на жертву божественомъ искупителю, и с' њиме се саединити, и заслужити мученичкij венацъ, силно је обузимала нѣгову свету душу. И та жељи Игнатiја испунила се после многихъ светој цркви посвећеныхъ година у дубокoj старости нѣговoj.

Царъ Римскij Траянъ одржи сјану победу надъ Скитима и Тракијанцима. Опосенъ юначкомъ срећомъ заповеди, да сви поданицi нѣговогъ царства принесу жертве боговима. Христијани нису могли извршити ову заповесть, јеръ је она противна светомъ закону Божијему. Зато ихъ почне Траянъ гонити, претећи и злоставећи особито Епископе. Год. 107 дође овай царъ у Антиохију, и даде преда се довести Епископа Игната — Игнатiја изиђе безъ страха предъ цара.

Еси ли ты онай — запыта га Траянъ — кои не слушашъ моje заповести, и као злый духъ наговарашъ и друге, да себе у несрећу и у пропасть бацаю?

„Богоносца никo не называ злымъ духомъ — спокойно одговори Игнатiј, — зли духови беже одъ Божиихъ слугу. Ако л' ты мене тако називашъ с' тога што самъ я за демонима, то се я съ тобомъ слажемъ; јеръ я имамъ у себi Христа небеснога цара, и по нѣговoj благодати обарамъ све наваде демонске.“*)

*) Први Христијани називали су и јазическе богове злымъ демонима и бѣсовима.

Ко је тај Богоносацъ? Запита Траянъ.

WWW.UNILIB.RU, „Онай кој има Христа у свомъ срдцу“ одговори Епископъ.

Заръ ты мыслишъ да мы немамо у срдцу наше богове, кој намъ помажу побеђивати непріятели? Запита Траянъ.

„Ты по твоме заблуденю почитуешъ язическе демоне као богове — одговори Игнатій. — Само је једанъ Богъ, кој је створио небо и земљу, и море, и све што је у нима, и једанъ је само Іисусъ Христосъ, јединородни синъ Божіј, кој ће мене удостоити својега царства!“

Траянъ запита: Говоришъ ли ты о ономе, кој је био разпетъ при понтійскомъ Пилату.

„Есть, я о ономъ говоримъ, кој је разапео на крсту мое грехе, кој је сву злоју нечистихъ духова сатрео и бадјо подъ ноге онихъ који пѣга носе у срдцу свомъ,“ спокойно одговори Игнатій.

Тако докле ты носишъ у себи распетога? запита Траянъ.

„Да — одговори Богоносниј мужъ; — у св. писму је речено: Я ћу се уселити у нии и посетију ихъ.“ (Кор. II. гл. 6, стр. 16).

Траянъ изговори надъ Игнатијемъ овакову пресуду: „Заповедамо да војници узму Игнатија, кој вели да носи у себи распетога, и да га одведу у Римъ, где се има бацити зверовима да га изеду зарадъ народнѣ забаве.“

Саслушавши ову смртну пресуду св. Игнатіј радостно увикнє: „Хвала теби Боже, што си ме удастојо, да посведочимъ моју савршену къ теби любавь, допустивши да будемъ у жељјне окове окованъ, као што је твой светиј Апостолъ Павелъ окованъ био.“ Затимъ самъ на себе узме окове, као какавъ драгоценый накитъ, а 10 војника поведу га у Римъ.

Войници су люто гонили, и винили светителя, али гоненъ то чинило га є юштъ трпельвіимъ него што є дотле быо. Два Діакона пратила су свога Епископа на овомъ мученичкомъ пути. Христіяни укази-ваху овомъ апостолскому мужу велико почи анъ у свима местима, кудъ є пролазіо. У Смирні састане се онъ са тамошнимъ епископомъ Поликарпомъ, к' коимъ се нагда заедно учіо у Іоанна Богослова. Свима христіянскимъ общинама, кое су нѣму на сусретъ свое посланике шиляле, одговарао є у посланицима, у коима имъ захваливаше на любави, и поощряваше на братинску любавь, и на постоянство у светой Еери. Дознавши да су християни у граду Риму нѣму особито наклонѣни, пише и нѣма, молећи ихъ у војој посланици, да се за нѣга нимало незаувимаю кодъ властій; еръ онъ искрено жели венацъ муче ія. Свою посланицу к' Римлянима завршио є св. Игнатій с' овымъ речма: „Ако я само Христа нашао будемъ; то се неболмъ ни огня, ни креста ни зверова, ни раздробленя костію, ни разореня тела, нити никакве муке. Любавь є моя сразапета са Христомъ; огань у мени непотребуе воде; Христостъ у мени говори: Оди к' отцу! Я самъ Божіе пшенично зрно, и треба да зубима зверова самлевенъ будемъ, да чистый хлебъ Христовъ постанемъ“.

Кадъ се светый овай мужъ после дугога путования извезе на брегъ Италійскій, распростре се гласъ о нѣговомъ доласку међу христіянами, кои живаху у земљи той. Они му похите на сусретъ съ радошћу и съ тугомъ. С' радошћу што добише прилику съ ныиме се састати и нѣгову мудру науку чути; а с' тугомъ што се такавъ славный пастиръ стада Христовогъ на смрть води. Млоги су християни договарали се да моле язичнике за животъ Игнатіевъ. Али св. Епископъ приклиняше ихъ да се тога посла оста-

ве; јеръ онъ башъ самъ жели венацъ мученія за Христа примити. Тада преклонивши колена помоли сеса свима притомнима Господу Богу, да се умилостиви надъ страдаюћомъ црквомъ, да прекрати гононја, и да сакрани любавь међу вернима.

Знатимъ одведенъ буде у Римъ на амфитеатаръ. Ово је было велико двориште око којега је била затворена, а иза заграде подигнуте бијаху свуда у наоколу камените клупе једна надъ другомъ. На овима клупама седили су и стаяли гледаоци. Доле изподъ клупа су били су гвоздени кавези и у њима дивљи животиње. Св. Игњатиј чувиши рику гладнихъ лавова, по-виче: „Ја самъ пшеница Божја и треба да будемъ сачуванъ зубима овихъ дивљихъ зверова, да постанемъ чистый хлебъ Јисуса Христа!“ На то се врата одъ кавеза отворе и два гладна лава скоче на свештеномученика, па га растргају и изеду тако да је само неколико кошчица одъ вѣговогъ тела остало. Ово се случило 20. Декемврија 170. године после Христа.*)

Христијани који су видили и описали смрть Богоносца страдалца овако завршую своє описание: „Мы очевидци тужнога позорія, вратили смо се кући са сузама, и сву ноћь смо провели безъ сна коленопреклонно молећи Господа, да намъ даде утѣху о случившемъ се догађају. А кадъ смо мало заснали: то су једни одъ наасъ у сну видили, као да је блаженый Игњатиј с' нама на наасъ грли; другій су га видили, како се за наасъ моли Богу; а некима се учинило да га виде, где озноенъ као после великогъ труда и борбе стои предъ Господомъ у радостной надежди, и слави која се неможе изказати. Ова привиђења испунила су наасъ великомъ радошћу и мы, саобщивши ихъ

* Св. Игњатиј живописује се у свештеничкимъ одједама съ архиерейскимъ омофоромъ и съ икономъ Спасителјвомъ на прсима с' једне и с' друге стране узъ рамена стое два лава.

еданъ другоме прославили смо Бога подателя свію блага, ублажили смо Светога, и забележили радъ се-
бе данъ и часть, да бы се могли у то време састая-
ти у споменъ нѣговыхъ мука, и тако имати заєдницу
са подвижникомъ и славнымъ мученикомъ Христовымъ,
кои в надвладао діавола, и свршio путь своихъ хри-
столюбивыхъ желя у Христу Іусусу Господу нашемъ.“

Седамъ посланица св. Игнатія, кое в онъ послao
христіянскимъ общтинама, и Епископу Смирнейскому Пo-
ликарпу, есу найдрагоцѣвіи остатакъ христіянске древ-
ности. Изъ ныи се види да в онъ правый ученикъ Іо-
анна Богослова; еръ наука испунѣна духомъ любави
появлює се у свакомъ изреченію Богоносца.

Остатаке тѣла св. свештеномученика скуне побож-
ни Христіяни и пошли у Антіохію. Православна црк-
ва свршує споменъ овога св. мужа на самый данъ нѣ-
говогъ мученія, а пренесеніе моштию нѣговыхъ изъ
Рима у Артіохію споминѣ се 29. Януара.

Тропаръ кои се у славу овога свештеномучени-
ка пое есть овай: „И нрашмъ причастника и пре-
столшвз намѣстникъ апостолишъ быкъ, дѣланіе обрѣлъ
еси богоодѣхновенне въ видѣнїи восходз: сегш ради
слово истинны исправля, и вѣры ради пострадалъ
еси даже до кроке сказіенномучениче*) Игнатіе, моли
Христу Бога спасисѧ душамъ нашимъ.“

B.

М и л а н а.

(Свршетакъ.)

Тай данъ (т. е. после освѣнїя цркве) быс в у
Брестовачкой дворани господскій обедъ приправлѧнъ.
Текъ што се гости после службе овамо изкупе и за

*) Свештеномученикъ зове се свештеникъ кои в мученъ быо.

столъ поседаю, ал' предъ замкомъ труба се заори и страна нека господа на коньи у замакъ ѿу. Служитељи ѿу у дворану и яве Страшимиру да је царскій посланикъ дошао. Домаћинъ и гости спреме се да предъ вѣга изиђу, али у тай махъ посланикъ царскій, војвода Мирко съ неколико одабранихъ сердара ступи у дворану. Онъ се найпре окрене кнезу Браниславу, руку се с' вѣмъ и приятельски се поздрави. „Я самъ, — рече онъ, — одъ нашега светлога цара теби посланъ, да ти явимъ, како смо овихъ дана побѣдоеный миръ заключили, и да чету твою, коя се у овомъ рату храбро отликова, лично теби доведемъ. Синоћъ касно стигнемъ у Брестовацъ, и ненашавши тебе дома, одма похитимъ овамо уверенъ, да ћу и у кнезу Страшимиру доброгъ прателя наћи.“

„Вама кнезже, — окренувши се к' Страшимиру продужи, — имамъ изјавити найвише благоволенѣ царско, што сте се съ кнезомъ Браниславомъ измирили. Канъ, коју сте по земальскимъ законима заслужили, што сте кнеза Бранислава у затвору држали и добро њгово пристели были, опростіо вамъ е нашъ преми-стивий владателъ, али једно на велику молбу Браниславу. Вы ћете dakле одеадъ опетъ высоку милостъ царску у пуной мери уживати.“ Ово Страши-мира сасвимъ утѣши, сръ се све дотле било да ће га царъ по правди казнити за њгова зла дела.

Царски посланикъ спазивши владику Теофана при-ступи му к' руци и поздрави га съ речма: „Радуємъ се што васъ преосвещеный Владико овде у овомъ друштву видимъ, с' тымъ више, што мы световни лю-ди редко имамо срећу съ вами быти, сръ се вы из-ванъ свога намастира само овда показујете, ћадъ васть света ваша дужностъ на то позива.“

Затимъ учтиво пристуни кнегињи Видосави съ овимъ речма: „Осланяюћи се на ваше Србско госто-

любіс кнегиню, нудимъ вамъ се за госта, и све васъ
господо и госпође найлюбезніе поздравлямъ.“

А за васъ кнегиници, — окренувши се Милани рекне, — имамъ еданъ особитый налогъ, кои ћу вамъ после обѣда саоштити. Садъ пакъ седайто сви у име Божіје за столъ, и прихватимо се мало, јеръ истину морамъ рећи, я и мои другови врло смо гладни. Я ћу сести између кнегинѣ Видосаве и кнегиници Милане. Васъ преосвештени Владико желјо бы имати према себи у горњемъ челу између два помирена кнеза, те ћу тако около себе имати сва четири лица, коя су свечаность ову проузроковала.

За обѣдомъ Браниславъ и Страшимиръ, Милана и Видосава на питанъ войводе Мирка наизменце одговараху, приповедајући му повесть, коя є нашимъ читатељима већъ позната. Войвода ихъ пажљиво слушаше, изјављуюћи часъ топло саучешће према страданю Бранисављевомъ, часъ похвалу Милани и Видосави, и задовољство са садашњимъ Страшимировимъ владављемъ. Браниславъ и Милана хотјли су да пређуте гдејко опорју погрешку Страшимирову, али имъ овай то недаде учинити, него рекне: „Немойте ме никадо извинявати. Я припознаемъ да самъ яко сгрешio. Али шта ћу, што є было, было. Я мислимъ бољ є да и самъ учинїну погрешку припознамъ па да гледамъ у колико се може да є поправимъ, него да є прикриемъ и затаемъ. И то би исто свакоме, кои сгреши, братски саветовао.“

Кадъ посланикъ царевъ целу повесть саслуша, тада овако проговори: „Господо и Браћо! Кнегиници Милани имамо мы сви захвалити, што се сада у овомъ лепомъ друштву веселимо; да и ће нје было, мы бы се садъ непрјательски еданъ съ другимъ крвили. Силный царь нашъ, како є чуо за несрећу која є постигла была кнеза Бранислава, одма є у свомъ тай-

номъ савету заключюю бью, да войску свою, чимъ се издавацкій ратъ сврши, на Брестовацъ пошлъ и Бранислава изъ тавнице ослободи. Страшимиръ бы се по свой прилици упорно бравіо, и тако бы до крвавогъ боя дошло, у коме бы млоги люди изгинули, а замакъ овой бы у млево сатрвенъ. Хвала дакле буди Богу, кои є ово велико зло, посредствомъ ѿдне дѣвице, одъ свію насть одклоніо!“

Милана на ове речи заруменивші се одговори: опростите славный Войводо, толика частъ мени ямачно неприпада. Мала она птичица, коя є надъ ведро студенца долетила была да се напие, исто є толико проузроковала помиренъ кнеза Страшиимира съ моимъ отцемъ, колико и я. Све є то благій и премило-стивый Богъ по своїй светой воли урадіо.“

Владики се врло допадне Миланинъ одговоръ, па іой рекне: „Тако є любезна кћери, ты пуно право имашъ. Често се догађа у обичномъ животу да мале причине, велика слѣдства за собомъ повлаче. Тако на примеръ, тко бы одъ насть икадъ помислити могао, да ће срећа или несрећа вѣгова одтуда зависити, падали данась киша или сія сунце. Али да на онай данъ, кадъ є Чедомиль у студенацъ упао быо, ніє сіяло сунце, него да є киша падала, небы се онъ у дво-ришту играо, па небы ни у студенацъ упао быо; Милана небы добыла прилику нѣга избавити и съ тымъ срдце кнеза Страшиимира умекшати; войска бы царева на Брестовацъ ударила; више стотина лешева покрило бы бедеме овога замка; лелекъ тужныхъ матерій, врисањъ сетныхъ удовица и яукъ неяке сирочади изгинувшихъ юнака продирао бы крозъ облаке, и падао бы као синій камень на душу кнеза Страшиимира, и тако бы онъ кои се сада подпuno срећнымъ човекомъ назвати може вечиту клетву и каштигу Божію на себе на-викао. Исто тако, ко бы игда могао помислити, да ће

у животу нѣговомъ штагодъ значити стои л' му на стому^с ово или оно ело? Али да се на столу Марка углара на ону неделю ніє нашла чинія смрчака, то се може быти небы Милана сетила, да се у альине угларове кѣри преобуче, и да ступи у службу кодъ овдашнѣгъ тавничара. Это тако е чинія смрчака помогла те се одклонила одъ овога места найвећа беда и неволя. Тако се чудесный промисао Божій, и у найманьимъ стварима, на кое мы у обычномъ животу и непазимо, славно показує.

После овыхъ речій владичинихъ, царскій посланикъ напуни чашу с' виномъ, и напіе уздравлъ светлога цара. Сви притомни устану, и помажући владици одпою найпре: „Спаси Господи люды твој“ па онда „Многам лѣта.“ — Затимъ се царскій посланикъ окрене Милани с' речма: „У овомъ свечаномъ часу желимъ извршити найвишій налогъ, кои ми е за васъ кнегињице преданъ. Нѣгово величашто нашъ премилостивый и силный царь пошто е дознао како сте вы любавъ своме отцу у неволи нѣговой указивали, и како сте се киезу Страшимиру великодушно осветили, заповедіо е мени да вамъ у име нѣгово, натомъ великому делу захвалимъ, и да вамъ ову нѣгову царску своеручну повелю у руке предамъ!“ Съ тымъ преда Милани царску повелю с' великимъ висекимъ печатомъ, кою е у тай паръ еданъ одъ нѣговыхъ пратилаца унео био, па онда продужи беседу свою овако: „Будући да отацъ вашъ кнезъ Браниславъ нема мушке деце; зато светлый царь у овой повельи дарує вама право на име, достоянство и сва добра вашега отца подъ тымъ увѣтомъ да онай, кога вы за сапутника живота свогъ изберете, заедно са потомствомъ вашимъ обвезанъ буде звати се Браниславъвић. Живила дакле кнегиња Милана единица Бранисављва. Живіо нѣнь честитый родитељ, добио да

Богъ да валинога зета, и доживіо свою унучадъ кнезове Бранисавлѣвиће!“

Браниславъ быаше великомъ овомъ милошку свога владателя сильно тронутъ, и одъ велике радости немогаше ни рече проговорити. Милана съ найпонизнимъ изражайма изяви предъ лицемъ посланика царскогъ велику свою благодарность на отличию царевомъ држећи себе за недостойну тако велике милости пресветлога владателя и отца отачства!

После обѣда зажели войвода видити студенацъ и црквицу. Видосава одма нареди да се на ведро свудъ унаоколо запалѣне свеће прилепе, и да се ведро доле спусти за осветлити мрачну дубљину овога старињскогъ студенца.

Войвода уставши одъ стола сиђе се са целымъ друштвомъ у двориште да види студенацъ и надвиривши се у дубљину изъ кове е горећиј венацъ трептio, Милани рекне: „Заиста кнегињице я се морамъ чудити вашој одважности. Мало је юнака међу мушкимъ главама, који бы се усудio таково дело учинити, вы сте на овомъ студенцу подигли себи већити споменикъ редке одважности и племенитогъ по жеертвованя свогъ!“

„Опростите ми, царевый войводо, — одговораи Милана, — я држимъ да је овай студенацъ споменикъ свемогућства и милости Божје. Я добро осећамъ и признаемъ да небы была устаню дело то учинити безъ Божје милости. Богъ ми је самъ у онай махъ уліо снагу и крепость. Његова свемогућа десница избавила је Чедомиља одъ пронасти. Нека се дакле свакиј онай кој овай студенацъ угледа, сећа милости и свемогућства Божјега, а не мене; я самъ само као средство послужила, оне велике Божје милости, коя се овде на нама излила.

Затимъ отиду сви у црквицу, гдје се царевъ по-

сланикъ прекрести, помоли Богу и целива св. иконе, па онда разсматраюћи иконостасъ рекне: „Будући да је детиньска любавь кнегивици Милане к' своме отцу тавнициу нѣгову у храмъ Божіји преобратила; то бы я предложio, да се на иконостасу више царскихъ дверiја са златны слови испишу ове речи: „Успомена детиньске любави.“

На ово се Милана опетъ зарумени и учтиво одговори: „О не, такова часть непристои се ни једномъ смртномъ човеку. Тай надпись несме овде никоимъ начиномъ места имати; јеръ је храмъ овай посвећенъ само једномъ свемогућемъ Богу!“

Преосвещеный владика Теофанъ одобраваюћи Миланинъ одговоръ рекне: „Я предложемъ, да се у место надписа, кога Милана нiє примити хотела, надъ царске двери са велики златни слови напиши: „Чги отца твоего и матерь твою, да благо ти будеть и да долголѣтенъ будеш на земли.“

Предлогъ овай једнодушно примљенъ и одма извршенъ буде и обећанъ, кое Богъ у овој своjoј заповести доброй и послушной деци даде, на нашој се доброй Милани у пунoj мери испунило. —

По немачкомъ делу Хр. Шмитда, названомъ: „Ро-
са von Tannenburg посрбio

У Сомбору 1860. год.

H. Ђ. Вукићевићъ.

АФОРИЗМИ.

Докле годъ узживашъ буди добаръ, учтивъ и услужанъ, па ћете свакiй волети, и на свакомъ ће те место поштовати, любити и уважавати.

Богъ хоће да смо умерени, радни, задовољни, посторни и трпельиви; зато треба збильски да се по-

старамо, да ономе угодимо, кои то одъ наасъ захтева.

Природо! ко те точно разсматра, тай се налази у славномъ, лепомъ и добромъ расположению, и осећа да е дужанъ и самъ добаръ и кротакъ да буде.

Несрећанъ је свакій, који незна, шта је добро, лепо и племенито; ал' је јоштъ несрећнији онай који је много учио, али то не употребљава на оно што је добро и користно.

Ко је радињ, умеранъ и штедљивъ; тай ће свагда толико имати колико му је нуждно да може просто т. је природно живити.

Будући да су деца са свакимъ даномъ стария и већа, зато морају се попаштити, да свакогъ дана и сата паметния, болји и добродетелнији буду.

Славно је ићи за онимъ што намъ је нуждно када годъ да знамо, али съ тымъ се величати смешно је.

Кадъ се штогодъ говори, о чему ты ништа не знашь, или врло мало знашь: онда је болъ ћутати, него којешта неразсудно говорити.

Докле годъ живимо треба да се паштимо да будемо боли; јеръ ако убразимо себи, да смо већъ добри, онда ћемо заиста одъ дана на данъ гори бывати.

Кадъ мы зло добрымъ враћамо, онда ће увидити они који су наасъ увредили, да нисмо заслужили да наасъ врећају.

Кој зато хоће да га поштујемо што је богатъ, съ тымъ показује да не заслужује да га поштујемо.

Ако си што погрешио па те когодъ опомене и на правый путъ изводи, немой се збогъ тогъ срдити и једити, јеръ то зато быва, да се поправишъ и да будешъ предострожнији.

Богаство је само онда уважења вредно, кадъ га

ко праведнымъ начиномъ стече; и урећава само оно-
га кој га паметно употребљава.

Кадъ си се родио, ты си плакао, а они кој су
около тебе били радовали се; живи дакле тако, да
кадъ станешъ умирати, они кој су около тебе да
плачу, а ты да се радуешъ.

Кој помоћи коме може а не помаже; ко може да-
ти а не дае; кој данашъ дати може и опетъ до сутра
одлаже: за тога слободно казати се може, да онъ не лю-
би свогъ ближњегъ тако као самогъ себе.

Човеку не помаже то ништа што је учио много
и зна шта је добро, а неће по науци да се влада и
добро да чини; јеръ мы зато учимо, да се по томе по-
сле владамо.

Олломанъ једине Косовске песме (за ученъ на изустъ у срб. нар. школи.)

Да је коме послушати было,
Како лято кнезе проклинаше:
„Ко недође на бой на Косово,
Од руке му ништа неродило,
Ни у полю белица шеница
Ни у брду винова лозица!“

ГГ. Приложници на „Фондъ Школскогъ Листа.“

После оныхъ у 35. бр. Шк. Листа одъ 1859. и
у 38. и 39. броју одъ 1860. год. назначенихъ ГГ.
приложника на „Фондъ Шк. Листа,“ гдје је и сума
фонда и гдје се новци налазе, назначено, следују ови
ГГ. Приложници:

ГГ. Методиј Павлковић Наместникъ Лепавин-
сий 1 ф. — Никола Кировић велетржацъ Вараждин-
ски 1 ф. — Гђа София Кировића 1 ф. — Ђрней Францель
учитель реалне шк. у Вараждину 1 фор. Петаръ Ри-
стовъ трговацъ тамошний 1 фор. Ђфремъ Стоячевъ
учитель Карловскій 4 фор. 28 нов. Димитриј Давидо-
ваћ учитель Шеузинскій 2 ф. — Давидъ Николић у-
читель Стапарскій 2 фор.

Сума 13 фор. 28 новч. аустр. вр. Ову с суму
примио профессоръ препараандіе Г. Ник. Вукићевићъ,
коју с онъ заедно съ ономъ у 38. бр. Шк. Листа на-
значеной Сомборской црквеной общини предао, а ова
по гласу 96. броја Срб. Дневника 1860. подъ лихву
издала.

Избрано Общество Осечко 42 ф. 85 нов. — Бач-
ка Дружина у Београду 1 ц. дукатъ.

ГГ. Ђфремъ Яковљевић парохъ у Туріј 2 фор.
Борђе Каћанскій парохъ у Надалю 1 фор. Петаръ Чо-
лић парохъ у Туріј 4 фор. Јоанић Радосављевићъ
учитель 5 фор. Петаръ Р. Стефановићъ трговацъ 2
фор. Јако Славнићъ родолюбъ 10 фор. Лазаръ пл.
Мирковићъ бележникъ 1 фор. Борђе Радосављевићъ
помоћникъ учит. 1 фор. Петаръ Класановићъ бивш.
народн. официръ 5 фор.

Сума 73 фор. 85 нов. аустр. вр. и 1 ц. дукатъ.
Ова сума налази се заедно са ономъ у 39. бр. Шк.
Листа назначеной кодъ Сл. уреди. Срб. Дневника.*)

*) Свима до садъ штедрима благодѣтельима и приложницима на
„Фондъ Шк. Листа“ у име садашњегъ и будућегъ нараштаја
Србск. рода, за чие су они благостанѣ и просвету ове жртве
принели, буди свесрдна благодарностъ. — И будуће Прилож-
нике укупно съ принесеномъ жртвомъ средсвомъ Србск.
Дневника и овој Листа саопштава ћемо.

Уреди. Шк. Листа.